



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 685/2021-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 525/28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/169/2018 takto

### r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/169/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/169/2018 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Okresný súd Prešov **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **384,08 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/169/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Zároveň požaduje priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 4 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ sa ako žalobca žalobou doručenou okresnému súdu 5. septembra 2018 domáha voči žalovanému (██████████) vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 312,29 eur z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a vyhlásenia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve.

4. Okresný súd 21. septembra 2018 zaslal žalobu na vyjadrenie žalovanému, ktorý sa k nej vyjadril podaním doručeným okresnému súdu 9. októbra 2018. Následne okresný súd vyjadrenie žalovaného 12. októbra 2018 zaslal sťažovateľovi s tým, nech sa k nemu vyjadrí v lehote 15 dní od doručenia. Výzva okresného súdu spolu s vyjadrením žalovaného bola sťažovateľovi doručená 12. októbra 2018.

5. Okresnému súdu bolo 29. júla 2021 zo strany sťažovateľa doručené upresnenie označenia žalovaného. Sťažovateľ 3. septembra 2021 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Okresný súd 23. septembra 2021 nariadil pojednávanie vo veci na 23. november 2021. Predvolanie na pojednávanie bolo sťažovateľovi doručené 26. septembra 2021. Sťažovateľ 15. novembra 2021 doručil okresnému súdu vyjadrenie vo veci a rozšírenie žaloby. Okresný súd vyjadrenie sťažovateľa zaslal žalovanému 18. novembra 2021.

6. Na pojednávaní konanom 23. novembra 2021 okresný súd vyhlásil rozsudok, rozsudok bol stranám expedovaný 26. januára 2022. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. V čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa napadnuté konanie nie je právoplatne skončené.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil v napadnutom konaní zbytočné prieťahy, čím došlo k porušeniu jeho označených práv. Sťažovateľ sa ako žalobca žalobou doručenou okresnému súdu 5. septembra 2018 domáha voči žalovanému (██████████) vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 312,29 eur z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a vyhlásenia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. K žalobe sťažovateľa sa žalovaný vyjadril podaním z 9. októbra 2018, ktoré bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa súdom doručené 16. októbra 2018. Sťažovateľ nepovažoval za potrebné s poukazom na rýchlosť a hospodárnosť konania k vyjadreniu žalovaného predložiť repliku. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu sťažovateľ podal 3. septembra 2021

sťažnosť predsedovi okresného súdu podľa zákona o súdoch. V zákonom stanovenej 30-dňovej lehote nebola sťažovateľovi daná žiadna odpoveď na sťažnosť a vo veci nebolo sťažovateľovi doručené ani žiadne meritórne rozhodnutie. V napadnutom konaní okresný súd rozhoduje viac ako 3 roky. Vec sťažovateľa nemožno hodnotiť ako skutkovo, procesne ani právne zložitú. Nečinnosťou okresného súdu sa mína účinkom spoločenský a individuálny význam spotrebiteľského procesu, nehovoriac o zásahu aj do majetkových práv sťažovateľa. Sťažovateľ pociťuje stresové vypätie.

### **III.**

#### **Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa**

##### **III.1. Vyjadrenie okresného súdu:**

8. Okresný súd k sťažnosti poukázal na vyjadrenie zákonného sudcu. Zákonný sudca k veci uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie o tom, že k náprave stavu nečinnosti nedošlo ani na základe sťažnosti z 3. septembra 2021 adresovanej predsedovi okresného súdu. Predseda okresného súdu na sťažnosť reagoval listom z 29. septembra 2021. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na 23. november 2021, na tomto pojednávaní bol vyhlásený rozsudok. Rozsudok už aj bol stranám expedovaný. Sťažovateľ je v napadnutom konaní zastúpený advokátom, v konaní bol nečinný, k vyjadreniu žalovaného sa na výzvu okresného súdu nevyjadril, o vec sa nezaujímal, pred sťažnosťou predsedovi súdu nevyužil žiadne prostriedky na urýchlenie konania. V čase podania ústavnej sťažnosti (6. októbra 2021) sťažovateľ mal vedomosť o nariadenom pojednávaní, čo môže svedčiť o tom, že skutočným účelom sťažnosti nie je tzv. náprava, ale jej samoučelné podanie pre účely dosiahnutia zisku. Priebeh napadnutého konania bol ovplyvnený aj neprimeraným počtom vecí pridelených zákonnému sudcovi na vybavenie, objektívnymi obmedzeniami súvisiacimi s pandemiou COVID-19, ako i bežnými náhodnými udalosťami (zdravotné problémy zákonného sudcu spojené s práceneschopnosťou, absolvovanie operácie). Keďže sťažovateľ nevyvíjal žiadnu aktivitu na urýchlenie konania a obdobný nárok ako v napadnutom konaní uplatňoval, resp. ešte stále uplatňuje aj v iných konaniach vedených na okresnom súde, nie je zrejmé, ako a aké konkrétne stresové situácie sťažovateľa by za takýchto okolností toto napadnuté konanie malo stupňovať. Sťažovateľ napokon nijako nevysvetlil ani osobitný individuálny význam sporu. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením sťažovateľa, podľa ktorého vec nemožno hodnotiť ako skutkovo, procesne ani právne zložitú, pretože o opaku svedčí najmä rozdielna rozhodovacia prax rôznych súdov, na ktorú poukázali strany tohto sporu, pričom rozhodovacia prax týkajúca sa premlčania nárokov spotrebiteľov nie je jednotná, dokonca ani na Krajskom súde v Prešove. Doba trvania konania pred okresným súdom nie je celkom ideálna, ale vzhľadom na všetky okolnosti prípadu nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Argumentácia sťažovateľa odôvodňujúca potrebu priznania finančného zadosťučinenia je všeobecná a vágna. Sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by charakterizovali reálny vznik a rozsah jeho údajnej ujmy. Nemožno pritom nepoukázať aj na zjavný nepomer medzi výškou požadovaného finančného zadosťučinenia (4 000 eur) a žalovanej pohľadávky (1312,29 eur).

9. Okresný súd zároveň uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní o prijatej ústavnej sťažnosti.

### **III.2. Replika sťažovateľa:**

10. Sťažovateľ vo svojej replike uviedol:

a) Okresnému súdu nič nebránilo, aby vo veci rozhodol v primeranej lehote, a nie po 1175 dňoch. Navyše, k ďalšiemu zbytočnému prieťahu došlo aj pri doručovaní písomného vyhotovenia rozsudku, ktoré súd odoslal až po 64 dňoch od vyhlásenia rozsudku. Konanie ešte nie je právoplatne skončené, pretože sťažovateľ proti zamietajúcemu rozsudku podal odvolanie.

b) Práve početnosť súdnych konaní vzhľadom na nejednotnosť rozhodovacej praxe niektorých všeobecných súdov a samotných sudcov stresové a psychické vypätie občana iba stupňuje, najmä pokiaľ vie, že samotná dĺžka súdneho konania sa negatívne odzrkadlí na povinnosti spotrebiteľa uhradiť trovy neúspešného súdneho konania.

c) Rozhodovacia prax niektorých súdov alebo senátov sa v problematike, ktorá je predmetom napadnutého konania, rozchádza, avšak vzhľadom na početnosť predmetných konaní je pre súdy táto právna problematika veľmi dobre známa a k rozhodnutiu dochádza spravidla už na jednom pojednávaní. Pokiaľ okresný súd vo veci rozhodol na jednom pojednávaní na základe žaloby a vyjadrenia k žalobe, mohol takýto postup zvoliť už v roku 2018 alebo začiatkom roka 2019.

d) Práve aktivita sťažovateľa v podobe ústavnej sťažnosti je dôsledkom, prečo okresný súd vôbec vo veci rozhodol. Je povinnosťou súdu konať v súlade s princípom rýchlosti, nemožno od sťažovateľa vyžadovať, aby sa neustále domáhal urýchleného konania súdu.

e) Pandémia ochorenia COVID-19 nemôže predstavovať liberačný dôvod na efektívne rozhodovanie súdu, najmä pokiaľ táto začala 18 mesiacov po doručení žaloby a vec bola napokon rozhodnutá na jednom pojednávaní.

f) Nepriznanie náhrady trov konania alebo primeraného finančného zadosťučinenia by predstavovalo neadekvátny zásah do ústavou garantovaného majetkového práva sťažovateľa. Sťažovateľ primäl súd konať až iniciovaním konania pred ústavným súdom. Takýmto postupom súdu bol narušený nielen bežný život sťažovateľa, ale dlhodobým čakaním za svojím finančným nárokom je znížený rodinný rozpočet a životná úroveň. Primerané finančné zadosťučinenie má reálne plniť svoj sankčný, satisfakčný a relutárny účel.

11. Sťažovateľ v závere uviedol, že na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom netrvá.

### **IV.**

#### **Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti**

12. Podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej ústavnej sťažnosti, pretože na základe podaní účastníkov a predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 13Csp/169/2018 je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

13. Podstata ústavnej sťažnosti v súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote je založená na tvrdení sťažovateľa o existencii zbytočných prietáhov v napadnutom konaní zapríčinených okresným súdom. Sťažovateľ okresnému súdu vytýka nečinnosť.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

17. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

18. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

19. Ústavný súd konštatuje, že pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, napadnuté konanie predstavuje civilné sporové konanie, sťažovateľ sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Ide o spotrebiteľský spor, pričom takýto druh sporov patrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Právna ani skutková zložitosť preto nie je daná samotnou povahou sporu. Pokiaľ okresný súd poukazuje na nejednotnosť rozhodovacej praxe v spotrebiteľských sporoch, uvedená okolnosť nedosahuje relevanciu takej intenzity, ktorá by bola významná z hľadiska

posudzovania zbytočných prietáhov. Keďže rozhodnutia všeobecných súdov k danej problematike existujú, zostáva na posúdení a zvážení okresného súdu, ku ktorému zo záverov vyplývajúcich z rozhodovacej praxe sa prikloní.

20. Ústavný súd posudzuje pri ústavných sťažnostiach na prietahy v konaní aj význam konania pre sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu predmet sporu (spotrebiteľský spor), aj keď je pre samotného sťažovateľa nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

21. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľovi zaslal vyjadrenie žalovaného k žalobe a vyzval ho na podanie repliky, sťažovateľ však zostal pasívny. K tomuto ústavný súd uvádza, že reagovať na vyjadrenie žalovaného (teda podať repliku) je oprávnením žalobcu, ktoré je v CSP zakotvené s cieľom zabezpečiť kontradiktórnosť konania. Pasivita žalobcu mu síce môže privodiť neúspech v spore, ako jej následok však nie je možné akceptovať dlhodobú nečinnosť všeobecného súdu. Pokiaľ sa žalobca rozhodne na podanie protistrany v súdom určenej lehote nereagovať, všeobecnému súdu takáto okolnosť nebráni pokračovať v konaní, vec prejednať a rozhodnúť. V tomto smere ústavný súd poukazuje na § 167 ods. 3 tretiu vetu za bodkočiarkou CSP, podľa ktorého na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť. Súď poučí žalobcu o následkoch sudcovskej koncentrácie konania. Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že pasivitu sťažovateľa, ktorý na výzvu súdu nereagoval, repliku v zmysle § 167 ods. 3 CSP nepodal, nemožno považovať za okolnosť, ktorá prispela k vzniku prietáhov.

22. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v napadnutom konaní, ústavný súd zistil, že po realizácii úkonov podľa § 167 CSP bol okresný súd nepretržite nečinný od začiatku roka 2019 do 23. septembra 2021 (keď nariadil pojednávanie na 23. november 2021), teda viac ako 2 roky a 8 mesiacov. Konanie pred okresným súdom do rozhodnutia vo veci trvalo celkovo 3 roky a 3 mesiace.

23. Zohľadniac podiel obdobia nečinnosti okresného súdu na doterajšej celkovej dĺžke konania, a okolnosť, že napadnuté konanie sa nevyznačuje právnou či skutkovou zložitou, dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté konanie je poznačené zbytočnými prietahmi zapríčinenými okresným súdom v intenzite dosahujúcej ústavnoprávnu relevanciu.

24. K obrane okresného súdu poukazujúcej na jeho zaťaženosť z hľadiska množstva prejednávanej agendy, prekážky na strane zákonného sudcu, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej organizačné, personálne či technické problémy všeobecných súdov nemôžu byť na úkor práv účastníkov konania, nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy v súdnom konaní, v dôsledku čoho takéto argumenty neobstoja (napr. III. ÚS 17/02).

25. Pokiaľ ide o celospoločenskú situáciu vyvolanú ochorením COVID-19, ústavný súd nepopiera, že táto do istej miery mala nepriaznivý vplyv na priebeh, plynulosť súdnych konaní, v predmetnej veci bol ale okresný súd dlhodobo nečinný (viac ako 1 rok) už pred jej začiatkom (marec 2020).

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vyslovil porušenie označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku nálezu).

27. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

28. Ústavný súd uvádza, že napadnuté konanie dosiaľ nie je právoplatne skončené, vec je aktuálne v štádiu po podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu, keď je potrebné zo strany okresného súdu realizovať úkony v zmysle § 373 a nasl. CSP. Vychádzajúc z uvedeného a zo zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, ústavný súd prikázal, aby okresný súd v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

29. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

30. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

31. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 4 000 eur. Uviedol, že nečinnosťou okresného súdu sa mína účinkom spoločenský a individuálny význam spotrebiteľského procesu, nehovoriac o zásahu aj do majetkových práv sťažovateľa. Právna neistota u sťažovateľa vyvoláva stres.

32. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

33. Ústavný súd pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení bral do úvahy konštatovanú nečinnosť okresného súdu, celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania, charakter napadnutého konania, výšku žalovanej pohľadávky, ďalšie konkrétne okolnosti prípadu, zohľadnil tiež situáciu spôsobenú pandemiou ochorenia COVID-19 v priebehu rokov 2020 a 2021.

34. Sťažovateľ síce tvrdí, že právna neistota na neho mala nepriaznivý dopad (stres, finančná situácia), na druhej strane ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol pasívny, v priebehu obdobia trvajúceho 2 roky a 8 mesiacov (01/2019-8/2021), keď bol okresný súd nepretržite nečinný, neuroval posun v konaní či rozhodnutie. Sťažnosť na prietahy podal predsedovi okresného súdu až začiatkom septembra 2021. Ústavný súd navyše dodáva, že sťažovateľ je od počiatku napadnutého konania právne zastúpený advokátom znalým práva, ktorý má vedomosť o spôsoboch, akými sa dá domáhať bezprietahového vedenia konania všeobecným súdom. Ústavný súd nepopiera, že všeobecný súd má dbať na plynulosť konania bez ohľadu na skutočnosť, či sa strana včasného rozhodnutia vo veci aktívne domáha alebo nedomáha, popísaná pasivita sťažovateľa však nepodporuje záver o takej miere ťaživosti právnej neistoty na sťažovateľa, ktorá by opodstatňovala okrem vyslovenia porušenia jeho práv aj priznanie finančného zadostučinenia.

35. V závere ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľ v replike uvádza, že okresný súd primäl konať až podaním ústavnej sťažnosti, s týmto sa nie je možné stotožniť. Ako vyplýva z príloh ústavnej sťažnosti a obsahu spisu okresného súdu, sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní podľa zákona o súdoch 3. septembra 2021. Následne okresný súd 23. septembra 2021 nariadil pojednávanie na 23. november 2021. Predvolanie na pojednávanie bolo právnenmu zástupcovi sťažovateľa doručené 26. septembra 2021. Sťažovateľ teda v čase, keď podával ústavnú sťažnosť (6. októbra 2021), už mal vedomosť o skutočnosti, že okresný súd uskutočňuje úkony smerujúce k prejednaniu a rozhodnutiu veci.

36. S ohľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že deklarovanie porušenia sťažovateľových práv je pre neho v danom prípade dostatočným zadost'učinením. Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľa v časti požadovaného finančného zadost'učinenia nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

## V.

### Trovy konania

37. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 384,08 eur (bod 3 výroku nálezu).

38. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 je 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je 10,87 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Náhradu za úkon právnej služby – repliku doručenú ústavnému súdu 8. februára 2022, ústavný súd sťažovateľovi nepriznal, pretože jej obsah nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

39. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 24. februára 2022**

**Peter Straka**  
predseda senátu